

Referat fra panelmøde 7 og emnemøde den 19/11 2019 i Stående Byggepanel

Stående Byggepanel er et samarbejde om videndeling mellem en kreds af byggeriets parter, der ønsker at forebygge og afhjælpe centrale problemer og øge byggeriets troværdighed. Videndelingen omfatter bl.a. partsindlæg og gennemføres på regelmæssige panelmøder, hvor deltagerne kan fremlægge og drøfte aktuelle emner og egne initiativer. Videndelingen formidles åbent med respekt for fortrolighed og må ikke miskreditere produkter, virksomheder eller personer.

Indbydelse til panel- og emnemødet blev udsendt den 19/6 2019 på digital mødekalender til alle paneldeltagerne med standard dagsorden jf. Arbejdsgrundlaget. Panel- og emnemødet blev gennemført efter specificerede dagsorden, som blev udsendt den 13/11 2019, og som er udarbejdet efter input fra paneldeltagerne og drøftelser i planlægningsudvalget.

Tidspunkt

Tirsdag den 19. november 2019, kl. 12:00-16:00

Sted

Grundejernes Investeringsfond (GI), Ny Kongensgade 15, 1472 København K.

Deltagere

Der var 36 deltagere til emnemødet kl. 12-14, og der var 35 deltagere til panelmødet kl. 14-16. Se nærmere herom i vedlagte oversigt over mødedeltagere.

Dagsorden

Kl. 12:00-13:50 Emnemøde om det faglige tema 'Alment Teknisk Fælleseje'.

Kl. 14:00-16:00 Panelmøde om nye emner, initiativer og formidling:

- 1. Indledning, dagsorden, referat og mødedeltagere
- 2. Nye emner til behandling
- 3. Opfølgning på emner og deltagerinitiativer
- 4. Formidling, udvikling og arbejdsgrundlag
- 5. Næste møde og eventuelt.

Mødeledelse

- Vært for møderne og frokost: Søren Meyer, GI.
- Mødeleder for emnemødet: Jørgen Nielsen, SBI.
- Mødeleder for panelmødet: Michael H. Nielsen, Dansk Byggeri.
- Referent: Niels Haldor Bertelsen, SBI.

Bilag

- Deltagerliste for Stående Byggepanel, dateret 19/11 2019.
- Deltagere på panelmøde 7 og emnemødet den 19/11 2019.
- 191119A Emne16 Alment teknisk fælleseje StGottlieb.
- 191119B Emne3 Gamle altaner og jura JNielsen.
- 191119C Emne4 Levetid for PE-folier TVRasmussen.
- 191119D Emne5 Formidling brand&træ PFynholm.
- FRI-notat 2019-10-04 BR18 Dokumentation.

Kl. 12:00-13:50 Emnemøde om det faglige tema 'Alment Teknisk Fælleseje'

Søren Meyer, GI og sekretæren bøde velkommen til emnemødet. Mellem indlægget og dialogen i panelet blev der holdt en frokostpause.

Indlæg om Alment Teknisk Fælleseje (ATF) v/ Stefan Gottlieb

Stefan Gottlieb, SBI gav sit indlæg med baggrund i præsentationen '191119A Emne16 Alment teknisk fælleseje SGottlieb', som er udarbejdet af ham og Peter Vogelius. Til referatet er vedlagt redigeret udgave dateret 25/11 2019.

SBI/AAU København gennemfører med finansiering fra Grundejernes Investeringsfond og Byggeskadefonden, et pilotprojekt om Alment Teknisk Fælleseje (ATF). Formålet er at foretage en indledende kortlægning af, hvilken status ATF har blandt byggeriets aktører, og hvordan fællesejet forholder sig til den bredere regulering i branchen generelt. Projektet gennemføres med udgangspunkt i en interviewundersøgelse og en granskning af domme og kendelser fra det danske retssystem i samarbejde med Center for Virksomhedsansvar (CEVIA) på Københavns Universitet ved professor dr.jur. Ole Hansen og professor dr.jur. Vibe Ulfbeck.

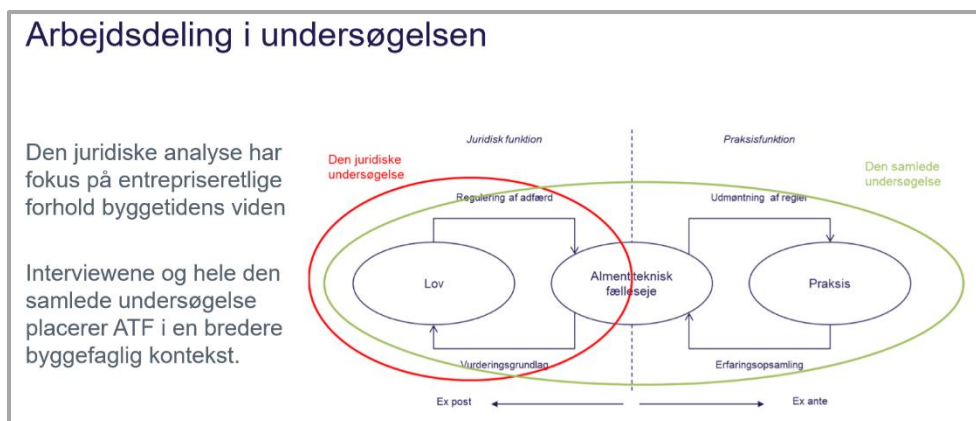

Planche 9: Undersøgelsens arbejdsmodel og arbejdsdeling mellem den juridiske undersøgelsesdel ved KU og den samlede undersøgelsesdel ved SBI.

De foreløbige resultater fra undersøgelsen viser, at ATF opfattes som den ypperste viden, men at den er dobbelttydig og både kan omfatte videnskabelig viden produceret af en uvildig part, samt praktiske erfaringer, der over tid er (tryk-) prøvet praktisk og retsligt. Projektet peger også på, at der er to diskussioner i særdeleshed, der er centrale i forhold til at forstå fællesejets status i branchen. Det er tilgængelighed og dets legitimitet. I forhold til legitimiteten er grundspørgsmålet, hvem der kan eller bør producere teknisk fælleseje. Her står økonomisk uvildige og lovgivningsunderstøttede aktører stærkt. Vedrørende fællesejets tilgængelighed viser undersøgelsen, at der bør være lige adgang til ATF blandt branchens parter, idet værdien af ATF afhænger positivt af, hvor mange der bruger det. Det bør derfor ikke være muligt at ekskludere nogen fra brugen af det, og altså heller ikke i forlængelse af en tænkt (urimelig) betaling. Der peges på en række dilemmaer og spændingsfelter i fællesejets fremtidige udvikling, som pt. undersøges i projektet.

I forhold til den fremtidige udvikling af ATF og forslag til indhold i et efterfølgende hovedprojekt stilles der forslag om en tredje vej. Her vil man styrke fællesejets demokratiske legitimitet, og den 3. vej er et supplement til arbejdsmodellen i planche 9. Som grundlag for den fremtidige udvikling og hovedprojektet arbejdes med alternativer til arbejdsmodellen i planche 9, som er vist i planche 25.

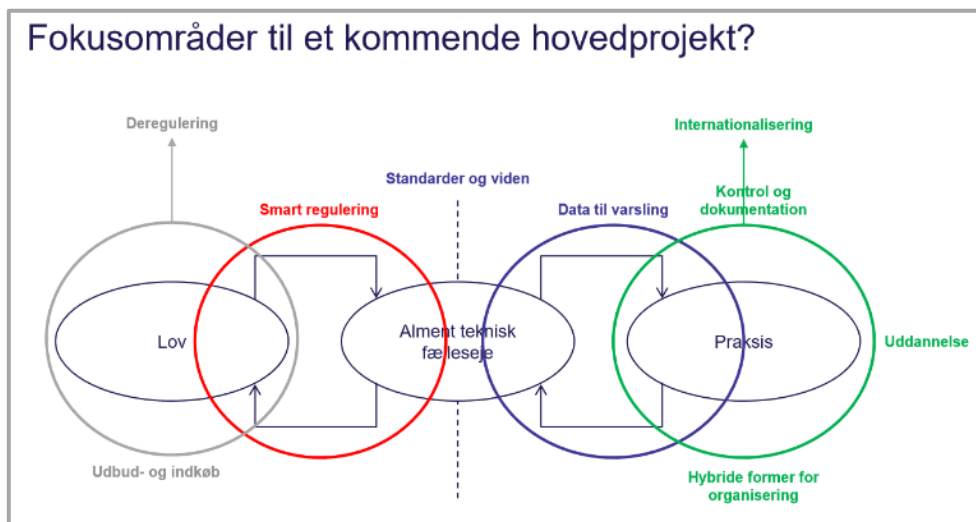

Planche 25. Forslag til fokusområder i et kommende hovedprojekt.

Dialog mellem paneldeltagerne om problemstillinger og løsninger

Jørgen Nielsen lagde op til dialogen med at sige, at deltagerne kunne give et feedback til forfatterne, som de kunne bringe ind i rapporten.

Efterfølgende er der givet udpluk fra dialogen i en ikke prioriteret rækkefølge:

- Vi har et problem med brugen af standarder i praksis, hvis de ikke kan vise en vej for god praksis, før vi har fået en domspraksis, hvilket tager lang tid.
- ATF omsætter ideelle krav til praktiske løsninger, og omsætningen til beslutning og handling er forskellig for problemtyper og niveauer.
- Kan de produceres i udlandet? Kun hvis de med tiden tilpasses danske forhold.
- Ok, med at folde problemet ud og beskrive fejl og muligheder, og hvordan ATF skabes, men det er vigtige, at man forklarer det ædle formål bag hver type.
- Standarder erstatter ikke ATF, men ATF skal bl.a. hjælpe til at give løsninger, som standarderne ikke når til, så man ikke kommer galt afsted i praksis.
- Definitionen af ATF i rapporten bliver en balance og er et ATF i sig selv, hvorfor der foreslås en høringsrunde om definitionen.
- Kan vi ligefrem sige, at ATF er grundlaget på en bedre etik i byggeriet?
- Der er mange data i analysen, og man viser en 3. vej mellem regler, den perfekte byggesag og praksis. – Men hvordan kommer man videre?
- Skal vi ikke udforme i hierarki af ATF'ere og deres baggrundserfaringer?
- Det må ikke blive for bred en definition af ATF, der skal fokus på det tekniske.
- Der stilles forslag om gratis ATF, men man skal også kunne drive forretning.
- ATF kunne forklare, om man spiller midt på banen eller uden for sidelinjerne.
- Normer, standarder, produkter og teknologi betinger viden og erfaringer. Nyudvikling kan ikke omfattes af standarder. Man skal derfor indsamle erfaringer.
- Kompendier og uddannelse kan vel også være ATF, men hvordan gøres det?

Stefan Gottliebs sammendrag og konklusion

- Der var forskellige spørgsmål til problemstillingen, som SBi uddybede.
- Der tilføjes et afsnit i rapporten, der forklarer fællesejts baggrund og formål.
- Rapportens diskussionsafsnit vil samle op på tværs af de to delundersøgelser.
- Rapporten vil fokusere på kerneproblemstillingen og ikke på beslægtede problemstillinger, der kan behandles i fremtidige projekter.
- Forhold vedrørende tilgængelighed og legitimitet vil blive diskuteret yderligere, end det der var plads i den mundtlige præsentation.

Kl. 14:00-16:00 Panelmøde om nye emner, initiativer og formidling

Panelmødet var planlagt med følgende dagsorden:

- 1. Indledning, dagsorden, referat og mødedeltagere kl. 14:00
- 2. Nye emner til behandling kl. 14:20
- 3. Opfølgning på emner og deltagerinitiativer kl. 14:30
- 4. Formidling, udvikling og arbejdsgrundlag kl. 15:30
- 5. Næste møde og eventuelt kl. 15:50

1. Indledning, dagsorden, referat og mødedeltagere

Indledning og deltagere

Michael H. Nielsen indledte og bad om, at deltagere kort præsenterede sig selv.

Vedlagt dagsordenen var et forslag til ændring af deltagerlisten. Forslaget blev godkendt og den ny deltagerliste bliver lagt på hjemmesiden.

Godkendelse af dagsorden og referat

Dagsorden udsendt den 13/11 2019 blev godkendt og lægges på hjemmesiden.

Referat fra panelmøde 6 den 21/5 2019 har været i 14 dages høring i panelet, og referatet dateret 19/6 2019 er lagt på hjemmesiden. Referatet blev godkendt.

Anmodning om deltagelse i panelet fra Plastindustrien/EPS-branchen

Plastindustrien/EPS-branchen har i brev af 13/8 2019 anmodet om at blive deltager i Stående Byggepanel. Anmodningen blev den 14/10 2019 sendt i høring i panelet, og resultatet blev behandlet på planlægningsmøde den 4/11 2019, hvor et forslag til indstilling blev udarbejdet.

Michael H. Nielsen og sekretæren fremlagde anmodningen og forslag til indstilling for panelet med baggrund i svarene på de to spørgsmål i høringen:

- Kan du godkende, at Plastindustrien/EPS-branchen bliver deltager i Stående Byggepanel?
- Er der behov for ændringer i panelets Arbejdsgrundlag, så vi bedre kan afgrænse deltagerne i Stående Byggepanel i fremtiden?

Efter en dialog i panelet blev følgende besluttet:

- Panelet takker Plastindustrien/EPS-branchen for deres interesser, men Stående Byggepanel kan desværre ikke inkludere dem som deltager i panelet.
- Plastindustrien/EPS-branchen er velkommen til ad hoc at deltage i panelmøder og som videnaktør i dialoger om emner, som har relation til Plastindustrien/ EPS-branchen. Deltagelse kan ske på initiativ fra Plastindustrien/ EPS-branchen eller på opfordring fra planlægningsudvalget/sekretæren.
- Der ændres ikke i Arbejdsgrundlaget med baggrund i disse erfaringer. Lignende praksis kan anvendes for tilsvarende brancheforeninger for producenter. Hvis de samlet anmoder om optagelse fx gennem DI eller DI Byg tages en sådan anmodning op til fornyet overvejelse.

2. Nye emner til behandling

Der er ikke foreslået og fremlagt nye emner af paneldeltagerne.

3. Opfølgning på emner og deltagerinitiativer

På forgående panelmøder er behandlet følgende emner, og på panelmøde 7 ønsker paneldeltagere en opfølgning på emnerne vist med **fed skrift**:

- Emne 1: CE-mærkning af byggevarer og MgO-plader.
- Emne 2: Kollaps af store trægitterspær.
- **Emne 3: Kollaps af gamle betonaltaner.**
- **Emne 4: Genbrugsplast i damspærrer.**
- **Emne 5: Brandhæmmede træprodukter.**
- Emne 6: Tilstandsrapporter i Huseftersyn og markedsovervågning.
- Emne 7: Højhusbrand i London og danske perspektiver.
- Emne 8: Alment teknisk fælleseje og TOR-sagen.
- Emne 9: Genbrug af gamle mursten og miljøvaredeklarering.
- Emne 10: Vægge af porebeton med thaumasit.
- Emne 11: Tørt indeklima og svindregner.
- Emne 12: Fibre fra udskiftning af asbesttage.
- **Emne 13: Egenskaber for EPS-beton i undergulve.**
- **Emne 14: Brandegenskaber for lette vådrumsplader.**
- **Emne 15: Kontrol og dokumentation af byggerier.**

Der er planlagt max 5 min til hvert indlæg, som gerne må vises på præsentation, og som kan suppleres med en dialog mellem paneldeltagerne på max 5 min. Indlæg og dialog vil blive resumeret i referat, som sammen med evt. præsentation og faktaark vil blive offentliggjort på <https://www.staaendebyggepanel.aau.dk/>, når det er godkendt af mødedeltagerne.

Generelt om opfølgning på emner

Sekretæren orienterede kort om praksis for opfølgning på emner.

Panelet har nu gang i 15 emner, og dialogen på panelmøderne bliver samlet for hvert emne i en emnedagbog, som kan findes på linket <https://www.staaendebyggepanel.aau.dk/emner/>. Emnedagbøgerne bliver opdateret efter hvert panelmøde, når de seneste beslutninger fra det godkendte referat er blevet indføjet i de aktuelle emnedagbøger. Vi har endnu ikke fundet en praksis for, hvordan vi afslutter et emne, og hvordan vi samarbejder med videnaktørerne i de enkelte emner, så referater, konklusioner og formidling til branchen bliver mere gennemskuelig og enkel. Som forsøg har sekretæren udsendt fælles informationsbreve til videnaktørerne for hver af dagens emner, og der er kommet gode tilbagemeldinger på det til dagens emner. Sekretæren planlægger at forsætte denne informationspraksis til næste panelmøde.

Bemærkninger fra panelet:

- Der er ikke behov for at afstemme samarbejdet mellem deltagerne.
- Vi bør aftale, hvordan og hvem der går til pressen for hvert emne. Panelet er en frivillig organisation, og formidlingen kommer vel fra dem, som har bolden?
- I den seneste presseomtale har pressen fået informationerne fra emnedagbøgerne og fra interview, og panelet har ikke udsendt presseinformation.
- Vi udvikler panelets praksis, mens vi 'kører', og vi vil sikre, at det der står i emnedagbøgerne, kan vi stå inde for.
- Planlægningsudvalget ser på det til næste panelmøde.

Emne 3: Kollaps af gamle betonaltaner

Emne 3 blev senest drøftet på panelmøde 6 den 21/5 2019. Her gav Lene Birgitte Leth, TI et indlæg om sikker altaner, hvor hun fortalte om de to TI-vejledninger:

- Er min altan sikker? En 5-trins vejledning til bygningssejere & lejere.
- Skal I have ny altan? Et dialogværktøj samt en 5-trins vejledning til bygningssejere & lejere, der overvejer at få en ny altan.

Desuden blev der på panelmøde 6 omdelt BYG-ERFA blad (23)171126 'Tilstandsvurdering af altaner – svigt i altaner med indstøbte stålprofiler'. Det blev desuden nævnt, at SBI, DTU, Force og Bolius arbejder på projektet 'Eftersyn, afprøvning og vedligehold af eksisterende altaner'. I maj 2019 udsendte Ingeniøren to artikler:

- Tusindvis af altaner kan være livsfarlige.
- Korroderede bæreljern gør altaner livsfarlige.

Indlæg om 'Altaner – uberettiget tryghed på rent juridisk grundlag' v/ Jørgen Nielsen, SBI

Jørgen gav sit indlæg med baggrund i præsentationen '191119B Emne3 Gamle altaner og jura JNielsen'. Indlægget er refereret efterfølgende.

Udgangspunktet for den aktuelle sag er en tvist mellem en ejer og dennes ejerforening. Ejeren afskæres fra Syn & Skøn ved kendelser i byretten og landsretten. Sagens dokumenter afslører, at sikkerhedsniveauet for altanen, der er fra 1962, er helt udokumenteret, og at retten bygger sine kendelser på en fejlagtig opfattelse af, hvorledes konstruktioners sikkerhed dokumenteres i Danmark.

Altaner udgør en særlig udsat klasse af bærende konstruktioner, og tvister mellem brugere og bygningsforvaltere om behov for eftersyn er ikke ualmindelige. Som eksemplet viser, når man ikke nødvendigvis frem til en betryggende løsning ved at gå rettens vej. Jørgen foreslår derfor, at det bør overvejes at indføre et periodisk eftersyn, fx efter 30 år for en altan med bærende dele af beton og ikke-rustfast armering.

Planche 5: Byggeparter, ejere og brugere har adgang til forskellige informationer om krav til altaners sikkerhed, eftersyn og vedligeholdelse.

Dialog mellem paneldeltagerne om problemstillinger og løsninger

- Der var en generel tilslutning til at problemstillingen er væsentlig.
- Der blev udvekslet forskellige synspunkter vedrørende forsikringsforhold i relation til udtjente altaner, og Forsikring & Pension vil undersøge den del af sagen.
- Det blev påpeget, at perioden mellem eventuelle eftersyn bør afhænge af konstruktionens opbygning, materialesammensætning og nedbrydning.
- Det blev aftalt, at Forsikring & Pension, Dansk Byggeri og Statens Byggeforskningsinstitut undersøger, hvad der kan/bør gøres, herunder evt. rette en henvendelse til myndighederne for at høre, hvordan de ser på det.

Anden altansag i Aalborg om to nedstyrtede altaner under opførelsen

Nordjyske har i artikel skrevet om to nedstyrtede nye altaner i Aalborg den 7/11 2019. TBST er opmærksom på sagen og har sat John Dalsgaard, Institut for Byggeri og Anlæg, AAU i Aalborg til at inspicere sagen.

Jørgen Nielsen, SBi, har været i kontakt med John Dalsgaard. Sagen vedrører ikke gamle altaner. Der er tale om kollaps af en del af en bygning under opførelse, og der foregår en udredning, som ikke er afsluttet.

Sagen blev ikke drøftet på mødet.

Emne 4: Genbrugsplast i dampspærre

Emnet blev senest behandlet på panelmøde 3 den 23/11 2017. Her gav Ruut Peuhkuri, SBi et indlæg med baggrund i en præsentation, som Torben Valdbjørn Rasmussen, SBi havde forberedt til panelmøde 2.

Indlæg om 'Levetid af PE-folier' v/ Torben Valbjørn Rasmussen, SBi

Torben gav sit indlæg med baggrund i præsentation '191119C Levetid af PE-folier TVRasmussen'. I det efterfølgende er indlægget refereret.

Torben redegjorde for fremdrift og aktiviteter gennemført i projektet 'Dampspærre af genbrugsplast'. Projektet forventes afleveret i marts 2020. Projektet har vist opsigtsvækkende resultater. Derfor har styregruppen bag projektet valgt at afholde en seminar til præsentation af projektet. Styregruppen ønsker at præsentere det gennemførte arbejde, fremlægge analyser af resultaterne og diskutere konklusionerne med branchen og andre med interesse for genanvendelse af plast i bygge- og sikker dokumentation.

Dialog mellem paneldeltagerne om problemstillinger og løsninger

- Er de enkelte ruller ikke forskellige og betyder folden ikke noget? Det er ikke undersøgt.
- Er det ikke undersøgelser, som producenterne bør betale?
- Duko kunne formidle resultaterne.
- Er der krav til ensartethed i produktionen, og hvordan det bruges i bygninger?

Torbens sammendrag

Spørgsmål fra panelet viste god interesse for projektets resultater. Der var god forståelse for, at projektet præsenteres og diskuteres med branchen.

Emne 5: Brandhæmmede træprodukter

På panelmøde 6 den 21/5 2019 efterlyste panelet nyt om evt. formidling, og ETA Danmark og DBI tilbød bistand. Ved en fejl fik vi ikke emne5dagbogen opdateret

på hjemmesiden efter panelmøde 6, ser derfor vedhæftede fil 'Emne5dagbog: Brandhæmmede træprodukter', dateret 19/6 2019, som var vedlagt dagsordenen.

Indlæg om 'Brandhæmmede træprodukter – status' v/ Peder Fynholm, TI

Peders indlæg blev givet med baggrund i præsentation '191119D Formidling brand&træ PFynholm'. I det efterfølgende er indlægget refereret.

Peder gav i sit indlæg en status over informationsindsatsen, om ældning og levetider samt om præ-accepterede løsninger. Arbejdet startede medio 2017 med et kick-off møde, og i efteråret 2018 kunne der fremlægges resultater om brandimprægneringsprocessen. Informationsindsatsen omfatter:

- Dokumentation af byggevarer.
- Træ & brandbeskyttelse.
- Dokumentation af træprodukter.
- Kvalitetsstyring og –sikring.

Der er gennemført en virksomhedsinformation af fabrikanter og rådgivende ingeniører, og der er afholdt møder for brancheforeninger og på branddagene i 2018, samt lavet tegnefilm. Der er gennemført ældningstest efter EN 16755 af fugt- og brandegenskaber før og efter ældning, mens der er ikke er målt på holdbarheden og levetiden af brandbeskyttelsen. Det kræver, at større indsats. Det forventes, at fabrikaterne leverer en rimelig levetid.

Dialog mellem paneldeltagerne om problemstillinger og løsninger

- Der afholdes møde om fortolkning af krav til brandhæmmede træprodukter til facader set fra bygningens synspunkt hos Dansk Byggeri den 25 november 2019 på initiativ af Træinformation og TI.
- EN 16755 omhandler kun brandegenskaber for overfladen.
- Kan man dokumentere ældningen af imprægneringen?
- Er der en udløbsdata på brandegenskaben?
- Der arbejdes med at skabe mere evidens om egenskaber og anvendelse.

Emne 13: Egenskaber for EPS-beton i undergulve

Panelet fik presseomtale efter offentliggørelsen af emne13dagbogen efter panelmøde 6, og Dansk Byggeri udsendte en information herom til sine medlemmer. Vi fik herefter en henvendelse fra Plastindustrien/EPS-branchen med forslag til fremtidigt samarbejde samt en anmodning om at blive deltager i panelet. Anmodningen er behandlet under punkt 1. Samtidig gør de opmærksom på, at der i referatet og præsentationen er faktuelle fejl, som bør korrigeres. Det drejer sig fx om

"idet hærdningsvarmen fra cementpasta ved tykke lag af EPS-beton kan føre til afgang af bl.a. pentan".

Sekretæren har som følge heraf undersøgt mulighederne for at få det rettet i referatet inden panelmøde 7. Ud fra tilbagemeldinger fra paneldeltagere nåede vi frem til, at vi ventede med at drøfte det i sin helhed på dette panelmøde.

Dialog mellem paneldeltagerne om problemstillinger og løsninger

- Sekretæren gav en kort status af forløbet siden sidst jf. ovenstående introduktion og henviste til emne13dagbogen.
- BYG-ERFA: Har 31/10 2019 udgiver nyt erfaringsblad om skader på gulve med EPS-tilslag (EPS-beton) (43) 191031. Erfaringsbladet kan bestilles i digital udgave på byg-erfa.dk. Kopi blev omdelt på panelmødet.

- Dansk Byggeri og SBI vil kontakte EPS-branchen om korrektion af evt. fejl i referatet fra panelmøde 6, som indføres som fodnote i referatet 6, således at de rettede fejl kan ses i sammenhæng med referatet.

Emne 14: Brandegenskaber for lette vådrumsplader

Emnet blev første gang drøftet på panelmøde 6 den 21/5 2019, hvor det blev introduceret af Paw Engsbjerg Rasmussen, BvB, idet de lægger meget vægt på, at få løsninger eksekveret. Sidst i referatet og derfor også i emne14dagbogen står:

"Forvirringen skal afklares. Man ved ikke om der er et problem, men man vil gerne undersøge det. ETA-Danmark, Dansk Byggeri og DBI kan evt. gå sammen om at forklare det i tilknytning til denne introduktion."

Dialog mellem paneldeltagerne om problemstillinger og løsninger

- Det blev foreslået, at titlen for emnet i emne14dagbogen ændres til 'Brandegenskaber for lette vådrumsplader'.
- Det vil være relevant for andre, hvis der arbejdes for at etablere et alment teknisk fællesseje på området.
- Der er behov for at få afdækket troværdigheden af de deklarerede værdier, og om der er nogle bagvedliggende problemer, som har betydning for fremtiden.
- BvB har igangsat 'Projekt om brandsikre vådrum – vurdering og valg af materialer / "reparation" af det Almene Tekniske Fællesseje' jf. deres projektbeskrivelse af 27/9 2019.

Emne 15: Kontrol og dokumentation af byggerier

På emnemødet den 21/5 2019 gav Niels-Jørgen Aagaard, DTU Byg et indlæg, og der var en god dialog om dette vigtige emne, som byggeriet har meget behov for at få forbedret. Vi ser problemet i flere af panelets emner. Emnet indgår som et af de fem udviklingsområder i panelets udviklingsplaner for 2018-19 under overskriften: 'iii. At udbrede princippet om god byggeteknisk dokumentation på byggesager'. Som afslutning på emnemødet konkluderede Niels-Jørgen følgende:

"Vi skal nok prøve at få lidt mere samling på disse tanker. Vi vil ud over internationale standarder også kunne inddrage en fælles generisk beskrivelsesstruktur, som kan behandles som Alment Teknisk Fællesseje. Dem der har interesse i dette arbejde bør nok gå sammen og prøve at udarbejde et første oplæg, som bl.a. kan inkludere indlægget og dialogens forskellige betragtninger."

Dialog mellem paneldeltagerne om problemstillinger og løsninger

- Niels-Jørgen forslår, at titlen ændres til 'Kontrol og dokumentation af byggerier'.
- Der kan fx udarbejdes alment teknisk fællesseje for området, som kunne formidles gennem kontakter mellem deltagerne.
- Niels-Jørgen vil gerne lave en undergruppe i panelet om emnet og vil indbyde alle i panelet til at deltage.
- Her kan vi vel drøfte andet end dokumentation?
- FRI har udarbejdet forslag til dokumentation ved ansøgning om ibrugtagningstilladelse i forhold til BR18. Se vedhæftede notat 'FRI-notat 2019-10-04 BR18 Dokumentation' og link <https://www.frinet.dk/for-medlemmer/byggeri-temaer/br-og-certificering/nyt-krav-i-br-dokumentation-af-opfoert-byggeri-1/>
- Emnet tages op på næste panelmøde.

4. Formidling, udvikling og arbejdsgrundlag

Sekretæren gav en kort status over samarbejdet om de fem udviklingspunkter i 2018-19, hvor panelet er kommet godt i gang med de tre første punkter, og der lægges op til punkt iv. på næste panelmøde:

- i. At videreudvikle videndelingen på panelmøder og formidlingen til byggeriet.
- ii. At udbrede anvendelsen af alment teknisk fælleseje i deltagerinitiativer.
- iii. At udbrede princippet om god byggeteknisk dokumentation på byggesager.
- iv. At udbrede anvendelsen af statistiske data fra databaser på møderne.
- v. At skabe dialog om effekten af panelets indsat på byggeriets troværdighed.

Michael H. Nielsen gav herefter en kort baggrund for planlægningsudvalgets sammensætning og den nuværende finansieringsmodel for sekretærarbejdet. Han foreslog, at sekretæren ud fra de samme fem udviklingspunkter udarbejder forslag til projektansøgning til finansiering af arbejdet i 2020-21, at planlægningsudvalget fortsætter uændret, men andre er også velkomne, og at udvalget prøver at skaffe den nødvendige finansiering. Forslaget blev vedtaget.

5. Næste møde og eventuelt

Referat med bilag fra dette panelmøde 7 og emnemødet den 19/11 2019 sendes i 14 dages høring hos deltagerne, hvorefter det godkendte referat med præsentationer og emnedagbøger lægges på <http://www.staaendebyggepanel.aau.dk/>

Panel- og emnemøde 8 afholdt tirsdag den 26/5 2020, kl. 12-16 hos TI i Høje Taastrup. Emnemødet afholdes kl. 12:00-13:50, og det planlægges med det faglige tema 'Markedsovervågning', hvor SIK inviteres som oplægsholder. Panelmødet afholdes kl. 14-16 efter standard dagsordenen.

Forslag til nye emner og indlæg til eksisterende emner sendes til sekretæren senest den 12/5 2020, kl. 14, hvor planlægningsudvalget holder møde.

Panel- og emnemøde 9 afholdes den 17/11 2020 kl. 12-16 hos ETA-Danmark.

Med venlig hilsen

Niels Haldor Bertelsen
Sekretær for Stående Byggepanel